Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/644/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 11/7/2015 1:12:00 πμ
Δημιουργία εγγράφου: 11/11/2026 23:33:01

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 9 Ιουλίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 11/7/2015 1:12:00 πμ

Βιογραφία

Οὐ πτοεῖ Μιχαὴλ θεῖον τμῆσις κάρας,
ὑπὲρ Χριστοῦ δέχεται αὐτὴν προθύμως.

Τί κατ' ὀλίγον λαιμὸν ὦ σπαθηφόρε,
Τέμνεις; Μιχαὴλ οὐ πτοεῖται τὴν σπάθην.
Ἑνάτῃ Μιχαὴλ κείρατο αὐχένα χαλκὸς ἀτειρής.

Ο Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς (ή Μπακνανάς), γεννήθηκε στην Αθήνα από ενάρετους γονείς περί το 1750 μ.Χ. και έζησε στη συνοικία της Βλασσαρούς, η οποία βρισκόταν κάτω από την Ακρόπολη, στο σημερινό χώρο της Αρχαίας Αγοράς. Λόγω της πενίας των γονέων του, έμεινε αγράμματος και έγινε κηπουρός.

Κάποια ημέρα ενώ επέστρεψε στην Αθήνα από κάποιο χωριό όπου είχε πάει για δουλειά, συνελήφθη από τους Τούρκους φύλακες και συκοφαντήθηκε ότι μετέφερε κρυφά μπαρούτι για τους επαναστάτες Έλληνες. Οδηγήθηκε στον κριτή όπου διαμαρτυρήθηκε για την αδικία εις βάρος του, αλλά καταδικάστηκε εις θάνατον εκτός και εάν εδέχετο να αρνηθεί την πίστη του και να ασπασθεί το Μωαμεθανισμό, οπότε και θα έσωζε τη ζωή του. Όμως ο ευσεβής και έντιμος εκείνος Αθηναίος, απαντούσε σε ύφος αγέρωχο στις συνεχιζόμενες απειλές των Τούρκων με την χαρακτηριστική φράση, «Δεν τουρκεύω».

Καταδικάσθηκε σε θάνατο και οδηγήθηκε στον τόπο της εκτέλεσης χαίρων και ευχαριστών τον Κύριο που τον αξίωσε της τιμής του μαρτυρίου. Στην αρχή ο δήμιος χτύπησε τον Άγιο με αντεστραμμένο ξίφος στο λαιμό για να τον εκφοβίσει, προσδοκώντας την μεταστροφή του. Όμως ο γενναίος μάρτυρας τον παρότρυνε με θάρρος λέγοντας «Χτύπα για την πίστη». Και όταν ο δήμιος έβαλε το μαχαίρι του στον τράχηλο του Αγίου και τον πλήγωσε λίγο άκουσε από το στόμα του Αγίου την ίδια φράση «Χτύπα για την πίστη». Τελικά ο δήμιος απέτεμε τη σεπτή κεφαλή του το 1771 μ.Χ., χαρίζοντάς του το αμαράντινο στεφάνι του μαρτυρίου και πλουτίζοντας την Εκκλησία των Αθηνών με ένα καλλίνικο μάρτυρα.

Στην πρώτη κολώνα του Ολυμπίου Διός στην Αθήνα, διακρινόταν το ακόλουθο επιγραφικό χάραγμα: «1771 Ιουλίου 9 απεκεφαλίσθη ο Πακνανάς Μιχάλης».

Το μοναδικό παρεκκλήσιο σ' όλη την Πρωτεύουσα αφιερωμένο στον Άγιο νεομάρτυρα Μιχαήλ βρίσκεται στον Ιερό Ναό Αναλήψεως Κυρίου Νέου Κόσμου (Λαγουμιτζή και Ντελακρουά), όπου κατά την παράδοση στην περιοχή αυτή βρισκόταν οι κήποι του Αγίου.

Το 2003 ανακηρύχθηκε προστάτης των διαιτολόγων και διατροφολόγων. Προς τιμήν του, ένας από τους κεντρικότερους δρόμος στη συνοικία της Αθήνας «Νέος Κόσμος» φέρει το όνομά του (Οδός Μπακνανά), καθώς και η παρακείμενη στάση του τραμ.

Να σημειώσουμε τέλος, πως μερικοί συναξαριστές, όπως ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, τοποθετούν το μαρτύριο του Αγίου αυτού στα 1770 μ.Χ.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α'.

Τοῦ δολίου πατήσας εὐθαρσῶς τὰ φρυάγματα ἐν ἐσχάτοις ἔτεσι, μάκαρ, Ἰησοῦν ὡμολόγησας, αἱμάτων σου δὲ ῥείθροις, Μιχαήλ, ἡγίασας τὴν γῆν τῶν Ἀθηνῶν καί ὑπόδειγμα ἐδείχθης ἅπασιν εὐσεβέσι, πίστει κράζουσι· Δόξᾳ τῷ ποιητῇ σου καί Θεῷ, δόξα τῷ σέ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ποδηγέτην σέ στερῥόν ἡμῖν δωρήσαντι.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Θείας πίστεως, ὁμολογίᾳ, κατηγλάϊσας, τὴν ἐκκλησίαν, καὶ Ἀθλοφόρων τὴν χορείαν κατηύφρανας, σὺ τῶν ανόμων κατετρόπωσας φάλαγγας, καὶ αριστείας βραβεῖα ἀπείληφας, Μάρτυς ἔνδοξε, Χριστὸν Μιχαὴλ ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Νεότητι σώματος τὸν παλαμναῖον ἐχθρόν, ἀθλήσας κατέβαλες, ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τμηθεὶς τὸν αὐχένα σου· ὅθεν τῶν Ἀθηναίων ἡ περίδοξος πόλις μέλπει τὴν ἄθλησίν σου, Μιχαὴλ Νεομάρτυς· ἐκ ταύτης γὰρ ὡς ἄνθος εὐῶδες ἐβλάστησας.

Κοντάκιον

Ἦχος δ΄. Ἐπέφανεν σήμερον.

Εὐσεβείας ἥθεσι κεκοσμημένος, μαρτυρίου ἤνυσας, τὸ θεῖον σκάμμα Μιχαήλ, καὶ ἐκ χειρὸς τοῦ Παντάνακτος, τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον εἴληφας.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις Ἀθηναίων εὖχος σεμνόν, Μιχαὴλ θεόφρον, Νεομάρτυς τοῦ Ἰησοῦ, Ὃν ἀεὶ δυσώπει, ὑπὲρ τῶν ἐκτελούντων, τὴν μνήμην σου τὴν θείαν, καὶ εὐφημούντων σε.

Ὁ Οἶκος

Βίον ἔχων αὐτουργόν, καὶ ζῶν ἐν εὐσεβείᾳ, καὶ τὸν Θεὸν φοβούμενος, ὡς Ἄβελ ὁ κλεινός, καὶ λατρεύων αὐτῷ ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ, πρὸς μαρτυρίου ἀνελήλυθας ἀκρότητα, ἀθλητικῶς ἀγωνισάμενος, Μιχαὴλ μακάριε, ὑπὸ τῶν υἱῶν τῆς Ἄγαρ συσχεθείς, καὶ πρὸς ἐξόμοσιν ποικίλως ἐκβιασθείς, ἀμετακίνητος ὤφθης ἐκ τῆς εὐσεβοῦς ὁμολογίας, μὴ δελεασθεὶς δωρεῶν παροχαῖς, μηδὲ πτοηθεὶς βασάνων ἀπειλαῖς, ἀνώτερος πάντων γενόμενος, ἐν τῇ δυνάμει τῆς πρὸς Χριστὸν πίστεως. Καὶ τῶν πάλαι Ἀθλητῶν μιμητὴς ἀναφανείς, εὐτόλμως τὸν αὐχένα τέτμησαι, καὶ ἐκ χειρὸς τοῦ Παντάνακτος τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον εἴληφας.

Κάθισμα

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον Σου Σωτήρ.

(Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν)

Τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀσύλητον ὄλβον, κατέχων ἀσφαλῶς, τῆς ψυχῆς τῷ ταμείῳ, ἀθλῆσαι προτετίμηκας, ὑπὲρ ταύτης μακάριε, ὅθεν ἴσχυνας, τὸν ἐπελθόντα ἐχθρόν σοι, καὶ ἠρίθμησαι, ὦ Μιχαὴλ Νεομάρτυς, Μαρτύρων ταῖς τάξεσι.

Ἕτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. α’. Τὸν Συνάναρχον Λόγον.

(Μετὰ τὴν β’ στιχολογίαν)

Εὐσεβείας τοῖς τρόποις καλλωπιζόμενος, καὶ ἁπλότητι Μάρτυς καὶ ἀκακία ψυχῆς, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν νομίμως ἤνυσας, καὶ ἀνέτειλας ἡμῖν, ὡς ἀστὴρ νεοφανής, εὐφραίνων τῇ σῇ ἀθλήσει, ὦ Μιχαὴλ Νεομάρτυς, τῶν εὐσεβούντων τὰ συστήματα.

Ἕτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ’. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

(Μετὰ τὸν Πολυέλεον)

Ἐν ἁπλότητι τρόπων τὸ θεῖον πῦρ, τῆς ἀγάπης Κυρίου ὃ ἐν ψυχῇ, κατεῖχες μακάριε,, ὑπεμφαίνων τρανότατα, ἀκλόνητος ἐδείχθης, ἐχθροῦ ἐπιθέσεσι, μηδόλως καταπτήξας τυράννων φρυάγματα, ὅθεν καὶ τῷ ξίφει, ἐκτμηθεὶς τὸν αὐχένα, Μαρτύρων ἠξίωσαι, τῆς εὐκλείας καὶ χάριτος, Μιχαὴλ ἀξιάγαστε, μεθ’ ὧν ἀεὶ δυσώπει Χριστόν, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην Σου.

Ἕτερον Κάθισμα

Ἦχος δ’. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὑπῆλθες τὸ στάδιον τοῦ μαρτυρίου στερῥῶς, καὶ πλάνην κατήσχυνας τὴν τῶν ἀπίστων ἐχθρῶν, γενναίᾳ ἐνστάσει σου, ὅθεν σε Νεομάρτυς, Μιχαὴλ ὁ Δεσπότης, δόξης τῆς οὐρανίου, κληρονόμον δεικνύει, ὡς κοινωνὸν τοῦ πάθους Αὐτοῦ δι’ ἀθλήσεως.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός - Φορητή εικόνα που βρίσκεται στον Ιερό Ναό Αγίου Φιλίππου Βλασσαρούς Αθηνών. Ιστορήθηκε στην Ιερά Μονή Αγίου Δημητρίου Στεφανίου Κορινθίας.

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός - Φορητή εικόνα που βρίσκεται στον Ιερό Ναό Αναλήψεως Κυρίου Ν. Κόσμου Αθηνών.

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός - Τοιχογραφία δια χειρός Φωτίου Κόντογλου στο παρεκκλήσιο της Αγίας Ειρήνης οικογένειας Πεσμαζόγλου στην Κηφισιά Αττικής.

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός - Ψηφιδωτή τοιχογραφία που βρίσκεται στον Ιερό Ναό Αγίου Ανδρέου Δήμου Αγίας Παρασκευής Αττικής

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός - Χείρ Θεοδώρου Τσουμελέκα

Το μαρτύριο του Αγίου Μιχαήλ Πακνανά - Φορητή εικόνα που φυλάσσεται στον ιστορικό Ιερό Ναό Αγίας Φωτεινής Ιλισσού Αθηνών, ο οποίος βρίσκεται πλησίον των στύλων του Ολυμπίου Διός, όπου έλαβε χώρα και το ένδοξο μαρτύριο του Αγίου.

Το σπίτι του Αγίου Μιχαήλ του Πακνανά στην παλιά αθηναϊκή συνοικία της Βλασσαρούς (φωτογραφία από το αρχείο της Αμερικανικής Σχολής Κλασσικών Σπουδών στην Αθήνα – 1935 μ.Χ.)

Οπτικοακουστικό Υλικό

Παράκληση Αγίου Μιχαήλ του Πακνανά - Αθηναίου - Κηπουρού Νέος Κόσμος

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικά κείμενα

1. ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΚΝΑΝΑΣ ΝΕΟΜΑΡΤΥΣ ΑΘΗΝΩΝ - ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Παραπομπές

1. VOUTSINASILIAS
2. ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΟ INTERNET
3. Agio Oros (Athos)
4. Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού
5. Amen.gr - Πύλη Εκκλησιαστικών Ειδήσεων
6. wikipedia
7. σταυροδρόμι
8. Ημερολόγιο 2013, Ιερά Μητρόπολη Νέας Σμύρνης
9. VOUTSINASILIAS